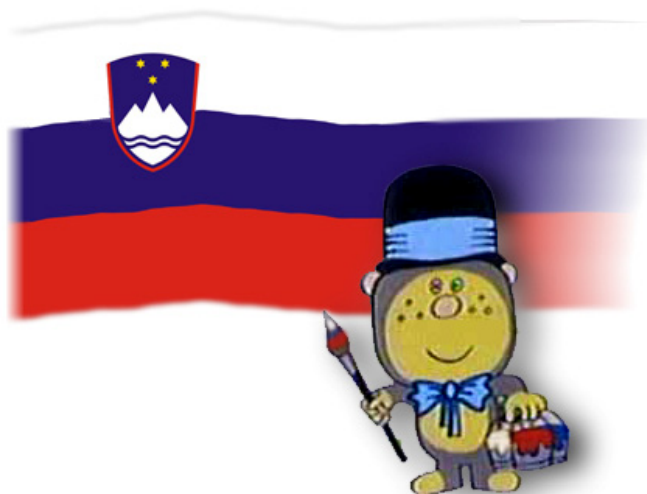

UNIVERZA V LJUBLJANI
NARAVOSLOVNOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA TEKSTILSTVO

BARVNA METRIKA

BARVE NACIONALNIH SIMBOLOV

Iva Renčelj
Martin Lah
Blaž Rat

Ljubljana, januar 2006

KAZALO

I. UVOD	3
VSEBINA	
II. GRB	4
Geometrijska kompozicija	5
Kozmogram	5
Barve grba	6
Predlogi novih simbolov	7
II.I PSIHOLOŠKA RAZLAGA BARV	8
III. ZASTAVA	9
Zgodovina zastave	9
Opis zastave	9
Uporaba panslovanskih barv	10
Geometrijsko in likovno pravilo za oblikovanje zastave Republike Slovenije	11
Barve slovenske zastave	11
IV. PREDLOGI ZA NOVE DRŽAVNE SIMBOLE	14
Kako se je vse skupaj začelo?	14
Razpis za nove državne simbole	15
Zapleti med razpisom	16
Znani predlogi za nove državne simbole	16
Rezultati razpisa	17
Državni simboli ali ovitki za čokolado?	18
Ostali predlogi	19
Rešitve	20
Predlog	22
V. ZAKLJUČEK	23
VI. LITERATURA	24
PRILOGA	26

I. UVOD

Slovenija - dežela priostrenih vrhov, obsežnih gozdov, množice manjših naselij in zaselkov ter številnih oblik voda. To je kar primerna pokrajinska oznaka za danes samostojno srednjeevropsko državo. Površina Slovenije predstavlja le dve desetini odstotka ozemlja Evrope in eno deset tisočino kopnih površin planeta. Z velikostjo ozemlja in s številom prebivalcev se torej ne moremo ravno pohvaliti. Zato pa se lahko toliko bolj upravičeno pohvalimo, da na svetu ni dežele, kjer bi se na tako majhnem ozemlju, na skromnih 20.256 kvadratnih kilometrih, prepletalo toliko različnih naravnih enot. Z ustanovitvijo naše države, o kateri smo stoletja lahko samo sanjali, smo prevzeli tudi slovenski grb in zastavo, kot enkratno dejanje, ki se je ukoreninilo v naša srca in predstavljata dozorel sad naše osamosvojitve, našo polnost življenja, našo identiteto.

Kljub vsemu pa ne moremo reči, da je Slovenija po nacionalnih simbolih lahko prepoznavna oz. da izstopa, saj se je že večkrat zgodilo, da so na kakšni prireditvi v tujini namesto naše zastave izobesili slovaško ali rusko. Zato je tudi država že razmišljala o spremembi nacionalnih simbolov, a do spremembe še ni prišlo.

V tej seminarski nalogi bomo nekoliko podrobneje predstavili zastavo in grb Republike Slovenije ter predloge za nove simbole naše države.

II. GRB

Grb Slovenije ima obliko ščita. V sredini ščita je na modri podlagi lik Triglava v beli barvi, pod njim sta dve valoviti modri črti, ki ponazarjata morje in reke, nad njim pa so v obliki navzdol obrnjenega trikotnika razporejene tri zlate šesterokrake zvezde. Ščit je ob stranicah rdeče obrobljen. Grb je oblikovan po določenem geometrijskem in barvnem pravilu. Avtor grba je akademski kipar Marko Pogačnik.

Slika 1: Grb Republike Slovenije

Po levi in desni strani ima grb rdečo obrobo tako, da se v njem pojavljajo vse tri barve s slovenske tribarvnice: bela, modra, rdeča - bela je gora, modri pa sta valovnici. S pomočjo zlate barve treh zvezd je ohranjen tudi spomin na zlato barvo v zgodovinski zastavi dežele Kranjske, ki velja za predhodnico tribarvnice.

Da je grb smiseln, mora združiti zgodovinske elemente, kot je recimo trikotnik treh zvezd z grba Celjskih, s simbolom iz davnine in modernih časov, ki je Triglav. Združene so bistvene značilnosti slovenskega prostora, tri energijske osi, ki izhajajo iz Triglava. To trojstvo, ki se pojavlja, ni slučajno, ampak je karakteristika slovenskega prostora.

a) Geometrijska kompozicija grba

Slovenski grb je oblikovan na osnovi natančne geometrijske kompozicije, katere temelj predstavljata dva enakokraka trikotnika:

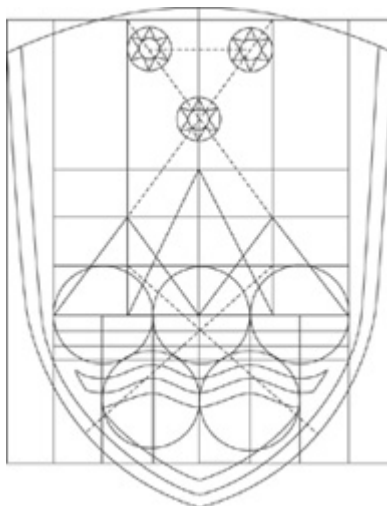
- "trikotnik nebes" in
- "trikotnik zemlje".

Ta dva trikotnika se z vrhovoma stikata v središču spodnje od zvezd.

"Zemeljski" del grba je znotraj polariziran;

- en pol predstavlja vijuganje obeh valovnic,
- drug pol pa Triglav, ki je sestavljen iz treh enakokrakih trikotnikov.

Ti skupaj sestavljajo že omenjeni trikotnik zemlje.

Slika 2: Geometrija grba

b) Kozmogram

Grb Republike Slovenije ni navaden grb ampak je oblikovan kot kozmogram. Kozmogram pomeni, da to ni samo znak, kot so prometni znaki ali logotipi za različne firme, ampak da je v takem znaku energijsko kodirana vsebina, recimo v tem primeru slovenska identiteta.

Znak deluje aktivno kot zaščita, zato se mu reče zaščitni znak. Stari grbi so bili vedno upodobljeni na ščitih, saj so bili oblikovani na tak način, da delujejo kot neke vrsta zaščite, pač ustvarjajo neko energijsko polje. To polje nastane, ker so grbi na vseh mejnih prehodih,

na vseh dokumentih, izkaznicah in tako naprej. Na tak način nastane energijsko polje, ki varuje Slovenijo, oziroma spodbuja v njej notranje potenciale. Kozmogram ni samo pasivno znamenje, temveč aktivno.

Grb nosi v sebi tudi neko sporočilo ravnotežja. Slovenija je edina dežela v Evropi, kjer se srečujejo vse tri glavne jezikovne skupine - germanska, romanska in slovanska. Srečujejo se različne krajinske klimatske značilnosti Evrope - kot je celinsko, mediteransko in alpsko podnebje. To so neke zunanje karakteristike, ampak v tem se kot v nekem ogledalu vidi vloga Slovenije, kot nekakšnega ravnotežnostnega člana med severom in jugom, vzhodom in zahodom.

V grbu je torej zelo zastopano ravnotežje, ki je temelj zdravja in izobilja v življenju. Povsod so ravnotežja med kozmosom, oziroma duhovnim in zemeljskim, oziroma materialnim. Zvezde predstavljajo kozmos; gora in jezero predstavljata zemljo, oziroma materijo. Zemeljski del je spet polariziran na ženski element, voda, in moški element, navpična gora, yin in yang.

Zakaj pa so tri zvezde oziroma trije vrhovi? Tukaj ne gre samo za Triglav ampak je Triglav simbol za neko temeljno konstitucijo slovenskega prostora. Tu je govora o energijski, tisti bistveni konstituciji treh osi, ki tečejo skozi Slovenijo. Ena teče od Triglava proti jugu, torej čez Primorsko do vršička Istre, druga os teče čez Ljubljano do Kolpe in tretja os vzdolž Karavank, potem čez slovensko Koroško, Štajersko in Prekmurje do Bukovnice. Te tri osi združujejo slovenski prostor in ta je potem koncentriran v Triglavu. Lahko se reče: "Triglav morda nima treh vrhov, to samo tako zgleda", ampak saj gre za simbol, gre za te tri temeljne osi, ki so tam osredinjene in tam dobivajo svojo energijo iz kozmičnega prostora, tako kot grb dobiva svojo energijo skozi tri zvezde nad Triglavom.

c) Barve grba

Barve so iz zastave plus zlata barva in predstavljajo elemente. Torej, rdeča barva predstavlja materialni svet, element zemlje. Modra barva predstavlja čustveni svet in bela barva miselni. Potem je še zlata barva, ki predstavlja duhovni svet, ki je temu nadrejen. Tako, da zajema grb s pomočjo barv vse različne nivoje v življenju. Vsak človek, kot tudi narava in pokrajina ima vse te nivoje. Ima svoj materialni, miselni, čustveni in duhovni nivo.

d) Predlogi novih simbolov

Kar se tiče simbolov, ki jih vsebuje grb se pojavljajo kritike, ki pravijo da simboli niso pravilno izbrani in predlagajo nove simbole. Izbranim simbolom očitajo da ne zastopajo celotne Slovenije oz. da ne združujejo vseh Slovencev na prostoru, kjer živimo. Kot simbol se predlaga karantanski panter, ki naj bi najbolj združeval vse Slovence in ne samo kranjske dežele (barve grba in zastave so pobrane iz grba dežele Kranjske), kar se očita zdajšnjemu grbu, predlagan simbol je tudi lipa.

Slika 3: Karantanski panter

Panter se v Karantaniji pojavlja že zelo zgodaj. Nad vhodom glavne stolne cerkve pri Gospe Sveti je bil vzidan v 8. stol. in tam stoji še danes. V vojvodini Karantaniji je bil panter bojni znak slovenske vojske. Grb pa je nastal iz bojnega znaka. Politični izvor panterja je nedvomno karantanski oz. slovenski.

Lipov list predstavlja lipovo drevo, ki je za Slovence sveto. Lipa sredi vasi je bila središče vsega političnega in kulturnega življenja. V času turških vpadov, so zasadili lipo tam, kjer so Turke premagali (drevo zmage). Ljudsko izročilo postavlja lipo na osrednje mesto, z njo so povezani kralj Matjaž, Martin Krpan... V Karantaniji je prvič upodobljeno lipovo drevo že v 10. stol. Znamenje lipe, ki je stara dediščina Karantanije pa se skozi zgodovino in ideologijo vse do danes ni izbrisala.

II.1 PSIHOLOŠKA RAZLAGA BARV

Rdeča je bila prva barva, ki jo je človek poimenoval. Zato je izraz »rdeče« najstarejša barvna oznaka v vseh jezikih sveta. Rdeča predstavlja barvni zenit. Njene psihološko-simbolične učinke določa njena fizična povezanost z dvema temeljnima življenjskima substancama: ognjem in krvjo. Obe simbolični zvezi temeljita na subjektivnem elementarnem izkustvu z njima. Kri in ogenj imata namreč v vseh kulturah izreden pomen in bogato simboliko. Rdeča ponazarja aktivni moški princip. Povsod simbolizira moč, aktivnost in agresivnost. Ker je rdeča vpadljiva barva, ki lahko v določenih okoliščinah deluje precej nasilno, se jo uporablja za označevanje nevarnosti prepovedi in korekcij. Vedno namreč izstopa iz naravnega okolja. Izrazit kontrast vzpostavlja v odnosu do pokrajine in neba, pa tudi iz ožjega konteksta je ni težko razbrati. Zaradi aktivnosti, privlačnosti vročnosti in dinamičnosti, ki jih implicira, je sila opazna.

Modro povezujemo z daljavo in neskončnostjo. Z oddaljevanjem dobijo skoraj vsi predmeti nekoliko modrikast odtenek, saj jih postopoma prekrijejo zračne plasti. Poleg oddaljenosti simbolizira prosojna modrina še velikost, saj optično povečuje predmete. Modra barva se povezuje z bogovi oz. z božanstvi, saj v različnih kulturah nebesno modri barvi pripisujejo številne attribute božanskosti. Tudi koža plemičev na nekaterih starejših upodobitvah je rahlo modrikaste barve, saj včasih veljalo prepričanje, da imajo plemiči »modro kri«. Zaradi izogibanja soncu je bila namreč njihova koža tako prosojna, da je bilo mogoče skozi jo videti modrino njihovih žil. V povezavi z božanskostjo in neskončnostjo simbolizira modra barva globino, večnost, resnico in najvišjo modrost. V modri barvi sta zajeta duša, razum in sanje, oz. vse to kar beseda človek resnično pomeni.

Bela barva je nosilka vseh pozitivnih pomenskih implikacij in lahko kot taka obstaja le s svojim nasprotjem, t.j. črno barvo. Bela zastava simbolizira predajo, kapitulacija pa metaforično sovпада z izničenjem barvitosti, brisanjem bojnih barv ter s popolno, dokončno praznino. Kot barva političnih gibanj bela pomensko implicira absolutno monarhijo. Kot nosilka pozitivnih pomenov je bela barva simbol vere in božanskosti, zato so jo pogosto upodabljali tudi na različnih religioznih upodobitvah. Bela barva simbolizira popolnost, dobroto, pozitivnost in celo idealnost. Zato se najpogosteje pojavlja kot simbol večnosti in absolutnosti. Je nič iz katerega se lahko razvije vse. Bela simbolizira resnico (vljudnostno laž imenujemo »bela laž«), poleg tega simbolizira še enopomenskost, nevtralnost, poštenost, točnost, znanost, pamet in koncentracijo pa tudi lahkotnost, nežnost in milino.

III. ZASTAVA

a) Zgodovina zastave

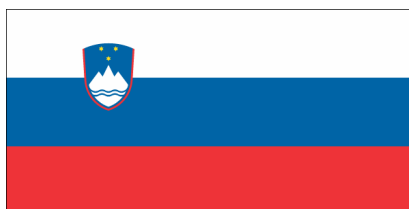
Slovenska narodna zastava se je prvič uveljavila leta 1848, v času "narodnega preporoda", ko so Slovenci določili slovenske barve na podlagi barv iz grba dežele Kranjske iz leta 1463. Po marčni revoluciji je bila torej zastava dežele Kranjske prvič na Dunaju razvita kot zastava dežele Kranjske, ki pa je vsem Slovencem simbolizirala zastavo združene Slovenije. Ta zastava je bila leta 1894 tudi uradno priznana od avstrijskih oblasti. Le ta je bila v tistem času "pojem in srce" Slovenstva za celoten slovenski prostor. Zastave v belo-modro-rdeči barvni kombinaciji (prvotno je imel kranjski grb iz leta 1463 namesto bele barve zlato barvo) so takrat spontano osvojile srca Slovencev in zavihrale po vsej deželi.

Pred tem je že leta 1836 avstrijski cesar Ferdinand I. določil oziroma priznal navedene barve kot barve kranjske dežele, leta 1848 pa je to barvno kombinacijo uradno potrdilo tudi avstrijsko notranje ministrstvo. Od takrat dalje se je belo-modro-rdeča trobojnica kot simbol Slovenstva vedno močneje uveljavljala v slovenski kulturni oziroma narodni zavesti.

Slovensko državno zastavo je 24. junija 1991 določila slovenska skupščina s sprejetjem amandmaja C (100) k ustavi iz leta 1974 ter z njo v času tik pred slovensko osamosvojitvijo nadomestila staro zastavo. Tako je Slovenija v novo obdobje vstopila tudi z novimi simboli (grb, zastava, himna), ki odražajo njeno nacionalno identiteto.

b) Opis zastave

Zastava Slovenije je belo-modro-rdeča slovenska narodna zastava z grbom Slovenije. Določena je s 6. členom Ustave Republike Slovenije ter z Zakonom o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Ur.l. RS, št. 67/1994, 14/1999 Odl.US: U-I-296/94). Sestavni del tega zakona so tudi geometrijska, likovna ter barvna pravila za oblikovanje grba, zastave in slovenske narodne zastave.

Slika 4: Slovenska zastava

Razmerje med širino in dolžino zastave je ena proti dve. Barve zastave gredo po vrstnem redu: bela, modra, rdeča. Vsaka barva zavzema po širini tretjino prostora zastave. Grb je v levem gornjem delu zastave tako, da sega z eno polovico v belo polje, z drugo pa v modro.

c) Uporaba panslovanskih barv

Zastavo Republike Slovenije sestavljajo barve, ki jih srečujemo v večini zastav slovanskih narodov. Enako zaporedje barv (od zgoraj navzdol: bela, modra, rdeča) srečamo še pri ruski in slovaški.

Uporaba teh treh barv splošno pripadnost Slovanskemu ljudstvu in predstavljajo svobodo in revolucionarne ideje. Prvotno je bila zastava Ruskega imperija, ki je uporabila te tri barve v času Panslovanskega gibanja v 19. stoletju. Edine izjeme sta Poljska in Belorusija, ki so uporabile te barve že pred Panslovanskim gibanjem in niso v povezavi z Rusko zastavo. Nekaterе države pa so spremenile barve: Bolgarija je namesto modre uporabila zeleno, zaradi tipično agrokulturnega načina življenja. Barve v zastavi je leta 2004 spremenila tudi Črna gora.

Rusija

Češka

Slovaška

Republika Srbija

Slovenija

Hrvaška

Zahodna Hercegovina

Zahodna Bosna

Crimea

Permyakia

Mordovija

Srbija in Črna gora

Ruthenija

Evenkia

Srbija

manjšina Sorbov

Mari El

Kavkazija

Vojvodina

Chukotka

d) Geometrijsko in likovno pravilo za oblikovanje zastave Republike Slovenije

Razmerje med širino in dolžino zastave je ena proti dve. Barve zastave gredo po vrstnem redu: bela, modra, rdeča. Vsaka barva zavzema po širini tretjino prostora zastave. Grb je v levem gornjem delu zastave tako, da sega z eno polovico v belo polje, z drugo pa v modro, pri čemer se središčna točka grba pokriva s točko $\frac{1}{4}$ dolžine zastave in točko stika bele in modre barve. Višina grba je $\frac{1}{3}$ širine zastave.

e) Barve slovenske zastave

Barve slovenske zastave so določene po Scotdic code 777 (Standard Color Of Tekstile Dictionaire Internationale de la Couleur). To je zbirka obarvanih tekstilnih vzorcev, ki se uporablja kot standard v tekstilni industriji.

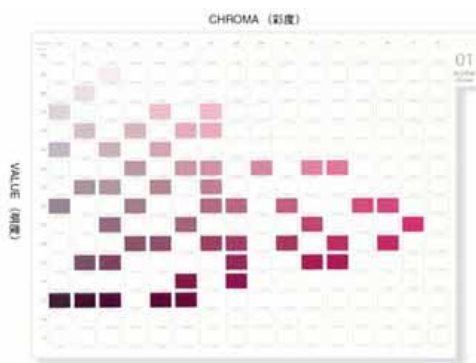
Slika 5: Barvni atlasi, barven karte

Sistem se deli na tri osnovne zbirke, glede na vrsto materiala. Obstoja 2038 bombažnih, 2468 poliestrskih 1115 volnenih barvnih vzorcev.

Sistem Scotdic, ki ga po svetu uporablja preko 8.000 podjetij, je zasnovan na osnovi Munsellovega sistema, tako da iz kode lahko razberemo vrednosti barvnega tona (hue), svetlosti (value) in nasičenosti (chroma). Obarvani vzorci so združeni v 54 skupin glede na barvni ton (hue), vsaki barvi pa je dodana oznaka stopnje svetlosti (lightness) in stopnje čistosti.

Slika 6: Atlas glede na barvni ton

Slika 7: Atlas glede na svetlost in nasičenost

Slika 8: 6 številčna koda atlasa

Vsak barvni vzorec iz atlasa vsebuje, spredaj pa črko, ki označuje vrsto materiala, ki je uporabljen:

P – poliester

C – bombaž

W – volna

Za določitev barv slovenske državne zastave je bil uporabljen barvni atlas z oznako: SCOTDIC CODE 777, ki pa je po obsegu zmanjšan barvni atlas SCOTDIC 2034, ki pa je danes razširjen na SCOTDIC 2450. V Sloveniji je zelo redek.

Barve naše zastave so po SCODIC sistemu sledeče:

Modra	N46 N722509
Rdeča	N23 N074014
Zlatorumena	N6 N197512
Bela	N-1 N95

Sicer imamo tudi podatke o CMYK barvah, vendar je pretvarjanje iz SCODIC sistema v druge barvne vrednosti problematično, tako za CMYK, Pantone in RGB, saj kode ne morejo povsem ustrezati. CMYK vrednosti so verjetno navedene zato, ker se zastave ne tiskajo le na tekstil temveč tudi na papir in druge materiale, upodabljajo se na priponkah, emblemih, televizijskih in računalniških zaslonih itd.

	C	M	Y	K
Modra	1,00	0,60	0,00	0,10
Rdeča	0,00	1,00	1,00	0,00
Zlatorumena	0,00	0,10	1,00	0,00
Bela	0,00	0,00	0,00	0,00

Uradno določene barve naše zastave so precej drugačne od tistih, ki jih običajno srečujemo na javnih mestih. Če se poizkusi te barve opisati z besedami, je namesto bele barve določena svetlo siva, namesti modre zelo temno modra, namesto rdeče zelo temno rdeča, rumena pa je temna zlatorumena. V zavesti večine tiskarjev in slovenskih državljanov so slovenske narodne barve bolj žive, zato je večina zastav stiskana v barvah, ki jih tiskarji poznajo kot HKS 43,23 in 3, bela pa je barva beljenega blaga ali papirja. Verjetno barvno povsem ne ustreza zakonu niti uradna zastava, izobešena na ploščadi pred stavbo našega državnega zbora. In tako vsi Slovenci, vključno z poslanci kršimo enega od temeljnim zakonov slovenske države.

Poleg tega je omembe vredno tudi dejstvo, da smo ljudje pri opazovanju in dojemanju barv zelo prilagodljivi. To pomeni, da v širokem razponu belih (sivih), modrih, rdečih in rumenih barv te barve vedno prepoznamo kot naše nacionalne barve, če so le uporabljene v obliki, ki jo prepoznamo kot slovensko zastavo.

IV. PREDLOGI ZA NOVE DRŽAVNE SIMBOLE

S slovensko zastavo in grbom je le malo kdo zadovoljen že od njunega nastanka, saj bi menda naj bila povsem neprimerna in neprepoznavna v Evropi in Svetu. Velik razlog leži v naglici, ki je botrovala "ponesrečeni" izbiri državnih simbolov pri sprejemanju ustave leta 1991, saj je v času osamosvajanja množična evforija zahtevala, da v novo državo vstopimo z novimi simboli, grb in zastava sta tako nastala pod velikim časovnim pritiskom. Praktična uporaba državnih simbolov je skozi čas pokazala, da ne služita svojemu namenu in da marsikdo še vedno ne ve, kako si sledijo barve na naši trobojnici, slovensko zastavo pa v tujini le malokdo loči od ruske in slovaške.

Vodilni možje ene od slovenskih parlamentarnih strank, ki je precej narodno usmerjena, so se že leta 1994 zavzemali, da Slovenija dobi novo zastavo. Njihov predlog je bil in je še danes naslednji: Zastava naj bo dvobarvna – zlatorumena in modra - kot je bila zastava Vojvodine Kranjske. Da bi se izognili podobnosti z ukrajinsko zastavo, bi jo razdelili na tri polja - rumeno, modro, rumeno. To pa je le eden od mnogih predlogov, zato je bilo potrebno najti nekakšno rešitev, ki bi omogočila, da se predstavijo vsi predlogi za nove simbole države.

a) Kako se je vse skupaj začelo?

Seveda povsem uradno. Skupina 72 poslancev iz vseh poslanskih skupin je v Državni zbor vložila predlog za spremembo ustave, v členu, ki govori o državnih simbolih. Predlagali so, da bi državne simbole, grb in zastavo, določal zakon. 6. člen naj bi se spremenil tako, da se določi ureditev državnih simbolov z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev. To bi po mnenju predlagateljev omogočilo spremembo celostne podobe Slovenije oziroma njenih državnih simbolov in tako njeno večjo prepoznavnost v mednarodni skupnosti. Želja je bila, da bi novi državni simboli čimbolj identificirali izvor, obstoj ter pripadnost državljanov in državljanek.

Z novo ureditvijo, ko bi se zastava in grb določila z zakonom, bi bila omogočena temeljita javna razprava, zagotovili pa bi tudi zadosten strokovni nivo za odločitve, ki mora tako strokovno kot vizualno predstavljati "bit naše državnosti". Seveda po temeljitem premisleku ter brez naglice.

S tem predlogom za spremembo zastave so se zavedali predlagatelji, da se bodo zagotovo odprle številne polemike, kakšna naj bo nova slovenska zastava. Predlagali so tudi, da ne bi bilo odveč pritegniti mednarodne strokovnjake, ki imajo potrebno kritično distanco in seveda, na referendumu povprašati ljudi, kakšno zastavo hočejo.

b) Razpis za nove državne simbole

Pol leta po vloženemu predlogu poslancev v Državni zbor je le-ta objavil razpis (glej prilogo!) javnega anonimnega anketnega natečaja za oblikovanje možnih elementov novih državnih simbolov Republike Slovenije. Cilj razpisa je bil, da se pridobijo med seboj usklajene in najboljše oblikovalsko krovne rešitve grba, zastave in simbola Slovenije.

O morebitni zamenjavi slovenskih državnih simbolov je tako javnost kot stroka že večkrat govorila in tudi nekaj predlogov se je zbralo, vendar pa se stroka do takrat ni mogla sporazumeti. Razpis je bila dobra priložnost, da se predstavijo vsi predlogi in da tako javnost kot stroka dosežeta konsenz, poleg tega, kot je bilo zapisano v razpisu, pa bi morebitne spremembe državnih simbolov lahko naredile Slovenijo ob vstopu v Evropsko unijo bolj prepoznavno in nezamenljivo z drugimi državami.

Natečaja so se lahko udeležili državljani Slovenije ter fizične in pravne osebe, ki so imele svoj sedež v Sloveniji. Avtorji so se lahko svobodno odločili, da predstavijo celovito rešitev ali posamične rešitve razpoznavnih prvin države, vendar je pri izboru imela prednost celovita rešitev.

Naročnik se je v razpisu zavezal, da bo podelil tudi tri nagrade, in sicer prvo nagrado v znesku 3,9 milijona tolarjev za celovito rešitev (grb, zastava, simbol) oziroma eno tretjino tega zneska za vsak posamezen element; drugo nagrado v znesku 1,8 milijona tolarjev za celovito rešitev oziroma eno tretjino tega zneska za vsak posamezen element ter tretjo nagrado v višini 900.000 tolarjev za celovito rešitev oziroma eno tretjino tega zneska za vsak posamezen element. Naročnik pa naj bi tudi podelil štiri častna priznanja. S podelitvijo prvih treh nagrad nagrajencem pa je naročnik odkupil vse materialne avtorske pravice za ves čas trajanja avtorstva.

Kot vsi razpisi je tudi ta imel ocenjevalno komisijo za oceno ustreznosti predlogov novih podob državnega simbola, zastave in grba v sestavi: predstavnika naročnika, podpredsednik ustavne komisije France Cukjati in član ustavne komisije Jožef Školč, kot predstavniki strokovne javnosti pa: profesor na oddelku za oblikovanje Akademije za likovno umetnost pri Univerzi v Ljubljani Stane Bernik, Peter Pavel Klasinc iz Društva Heraldica Slovenica in Boris Podrecca iz Društva oblikovalcev Slovenije.

Razpis se je zaključil 30.12.2003.

c) Zapleti med razpisom

Skupina državljanov je začela z akcijo zbiranja podpisov proti spreminjanju slovenskega grba in zastave takoj za tem, ko je DZ objavil razpis javnega anonimnega anketnega natečaja za oblikovanje možnih elementov novih državnih simbolov Republike Slovenije. Namen zbiranja podpisov je bil izraziti podporo sedanjim nacionalnim simbolom in opozoriti na nekorektnosti javnega natečaja. Organizacijski odbor državljanov je posebej predstavil slovenske državne simbole in njihov pomen za nacionalno identiteto, saj se zavzemajo za ohranitev obstoječih državnih simbolov ter njihove opredeljenosti z ustavo.

Politiki in politične stranke teh simbolov po njihovem mnenju tudi ne bi smeli spreminjati brez aktivne udeležbe strokovne in širše javnosti, temveč bi morali ob morebitni spremembi državnih simbolov sodelovati vsi državljani.

Sprememba državnih simbolov je po njihovem mnenju pomenila tudi velik strošek za državo ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo, zmanjšanje pravic državljanov, veliko breme za izdatke proračuna ob menjavi celostne podobe javne uprave v Sloveniji in tujini, velik strošek za ljudi ob ponovni menjavi dokumentov ter strošek za podjetja in organizacije.

d) Znani predlogi za nove državne simbole

Ocenjevalna komisija je mesec dni po zaključku razpisa objavila rezultate javnega anonimnega natečaja za oblikovanje možnih novih elementov novih državnih simbolov, na katerega je skupaj prispelo 250 vlog, zaradi neustreznosti z razpisnimi pogoji pa so jih izločili kar 106.

Ocenjevalna komisija se je večinsko odločila, da prvo nagrado dobi natečajna rešitev oblikovalca Dušana Jovanoviča iz Kopra, drugo Klemen Rodman iz Žirovnice, tretjo nagrado pa so se ocenjevalci ocenili porazdeliti na posamezne elemente. Tako jo je za oblikovanje grba prejel Valt Jurečič, za zastavo Igor Rehar ter za simbol Goran Tomič in Aleš Galičič, vsi iz Ljubljane.

Zmagovalna rešitev izhaja iz simbolike barv slovenske narodne zastave, zastava je oblikovana kot vodoravno poudarjena, v njenem polju pa se izmenjujejo modre, bele in rdeče proge. V sredi se izrišejo tradicionalni motiv Triglava, tako pa je tudi pri grbu in simbolu.

Ta rešitev je po mnenju ocenjevalne komisije najbolj izvirno celovita ter oblikovno in pomensko nedvoumno usklajena zasnova zastave, grba in simbola.

e) Rezultati razpisa

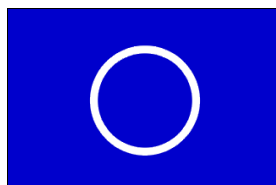
1 NAGRADA

avtor: Dušan Jovanovič

2 NAGRADA

avtor: Klemen Rodman

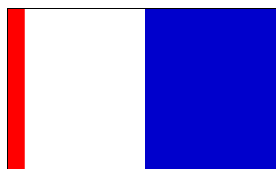

3 NAGRADA

avtor zastave: Igor Rehar

avtor grba: Valt Jurečič

avtor simbola: Goran Tomič in Aleš Galičič

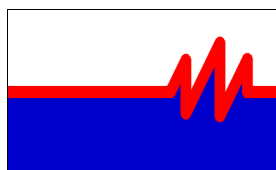

ČASTNO PRIZNANJE

avtor: - Karin Košak

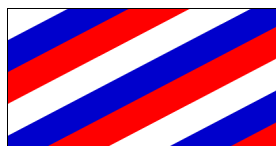
- Grega Košak,

- Simonida Koželj

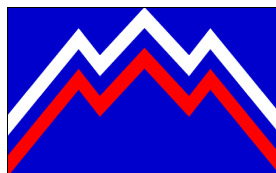
ČASTNO PRIZNANJE

avtor: Miha Dobrovoljc

ČASTNO PRIZNANJE

avtor: Zoran Kovačević

ČASTNO PRIZNANJE

avtor: Dominika Batista

f) Državni simboli ali ovitki za čokolado?

Rezultati javnega parlamentarnega natečaja za morebitne nove državne simbole so razdelili slovensko javnost. Heraldiki so menili, da je zmagovalna rešitev neustrezna, nekateri oblikovalci, da je dobra, drugi, da ni.

Društvo Heraldica Slovenica je bilo ogorčeno, saj je po njihovem mnenju žirija upoštevala le oblikovalski vidik, zanemarila pa je zgodovino slovenskega naroda ter veksilološka (zastavoslovska) in heraldična (grboslovska) pravila. Član njihovega društva Peter Pavel Klasinc, ki je bil tudi član ocenjevalne žirije, je bil zato proti predlogu, ki je zmagal.

Ni jih bilo malo, ki so izrazil ogorčenje nad izbranimi rešitvami, ki bi naj izničevale slovensko zgodovinsko bit. Vodja takšnega mišljenja je bil vodja že prej omenjene parlamentarne stranke in po njegovem mnenju so bile nagrajene rešitve nova oblika ovitka za čokolade, vse zastave, grbi in simboli držav pa morajo temeljiti na zgodovini naroda. Komisija bi naj izhajala iz oblikovalskih osnov, toda grb mora biti najprej v opisni obliki, šele potem sledi oblikovalski izdelek.

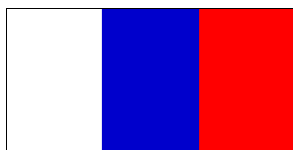
Na drugi strani so zagovorniki prvonagrajene natečajne rešitve, zavrnil očitke, da je podobna ameriški zastavi ter argumentirali, da gre pri predlogu za centrično kompozicijo, v sredini pa se izrisuje Triglav kot nacionalni simbol. Šlo naj bi za dobro rešitev, saj se loči od zastav drugih držav, je zelo operativna, hkrati pa upošteva osnove, ki so prisotne v sedanjih simbolih. Likovno in optično je to dober, nov in svež predlog - za zastavo je to bistvena vsebina, ta pa pride s časom. Heraldika je po njihovem mnenju nekaj, kar sodi v srednji vek, in nobenega razloga ni, da ne bi smeli imeti sodobnih simbolov.

Kljub temu pa nasprotovanja niso bila le med heraldiki in oblikovalci, ampak so se pojavila tudi med oblikovalci samimi. Tako so nekateri trdili, da je zmagovalna rešitev grafično preveč zapletena in z njo se ni možno identificirati. Državni simboli bi morali biti zelo preprosti, zato se je pojavil predlog o lipovem listu, ki so ga ljudje v preteklosti; heraldika pa v sedanjosti nima kaj iskati in da je treba simbole oblikovati sodobno.

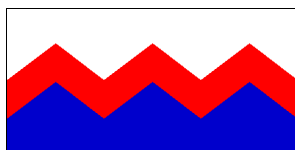
Že od začetka razpisa je bilo jasno, da nagrajeni simboli ne bodo nujno postali novi simboli naše države. O tem se je in se bo namreč v prihodnosti opredeljevala parlamentarna ustavna komisija, ki bo lahko upoštevala tudi druge predloge in ne le tiste, ki so bili na natečaju izbrani kot najboljši, potem pa bo o tem razpravljala še državni zbor.

Na podlagi tega stališča so neodvisno od razpisa nastali še drugi predlogi, ki so prišli v javnost predvsem preko interneta in drugih medijev. Nekateri od njih so nastali že v preteklosti oziroma v času prvega razpisa za državne simbole.

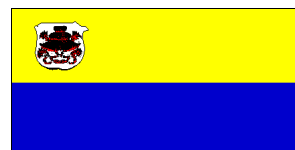
Ostali predlogi

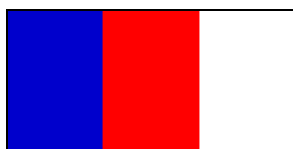
Heraldica Slovenica

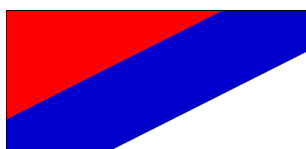
Whitney Smith

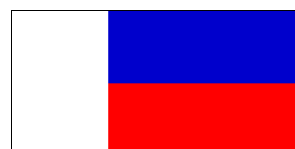
Prijatelj

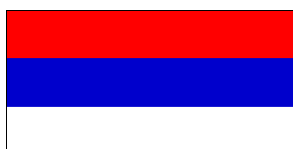
Nedeljski dnevnik

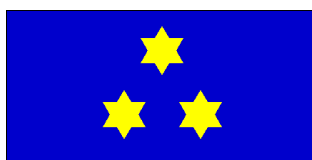
Nedeljski dnevnik

Nedeljski dnevnik

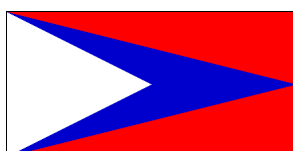
Nedeljski dnevnik

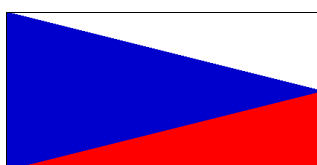
Nedeljski dnevnik

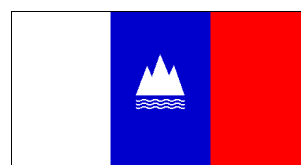
Nedeljski dnevnik

Znamierowski

Znamierowski

Predlog leta 1990

Uroš Žižmund - 1997

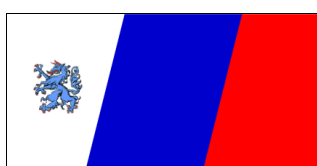
Jaime Ollé - 1990

Mladina - 2002

Simon Dolenc - 1998

Simon Dolenc - 1998

Uros Žižmund

g) Rešitve

Kot že omenjeno se je slovenska širša javnost razdelila na 3 skupine in sicer na:

- tiste, ki podpirajo nove predloge
- tiste, ki bi le malo spremenili sedanje simbole
- in tiste, ki ne bi spreminjali ničesar

Kolikšen delež je katerih je precej težko govoriti, vsekakor pa lahko na podlagi številnih spletnih forumov in klepetalnic, kjer lahko vsak posameznik pove svoje mnenje, ugotovimo, da je tistih, ki podpirajo nove predloge, malo.

Večina se opredeljuje v tisto skupino ljudi, ki ne bi spreminjali ničesar, saj menijo, da so kljub glasnemu govorjenju o neprepoznavnosti nacionalnih simbolov, prepričani, da smo v svetu že kar dobro prepoznavni. Pri tem je potrebno vedeti, da smo tudi še relativno mlada država in da nas na področju prepoznavnosti čaka še veliko dela. Eden od glavnih argumentov zakaj pustiti nacionalen simbole takšne kot so, je tudi denar, ki bi ga morala država nameniti za svojo lepotno preobrazbo ter navsezadnje navezanost državljanov na obstoječe simbole. Tretja skupina pa je tista, ki so ji obstoječi nacionalni simboli dokaj sprejemljivi, le popravili bi kakšno malenkost, ki bi pripomogla k boljši prepoznavnosti države, hkrati pa ne bi predstavljala večjega finančnega bremena za državo.

Ker naša seminarska naloga govori o barvah nacionalnih simbolov, smo se odločili, da se tudi mi opredelimo do obstoječih simbolih države in tako se sami uvrščamo v zgoraj tretjo omenjeno skupino. Simboli, ki jih uporabljamo po našem mnenju dobro predstavljajo kaj Slovenija je, zato jih ne bi spreminjali, spremenili bi le barvo, ki bi bistveno spremenila izgled celote in s tem omogočila večjo prepoznavnost Slovenije in njenih nacionalnih simbolov v Svetu.

Naša rešitev se skriva v spremembi rdeče barve v zeleno tako pri zastavi kot v grbu države. Bele in modre ne bi spremenili, kar pomeni, da je njuna specifikacija enaka tisti, ki je opisana v predhodnih poglavjih, zamenjali bi le obstoječo rdečo z zeleno.

Specifikacija zelene barve je:

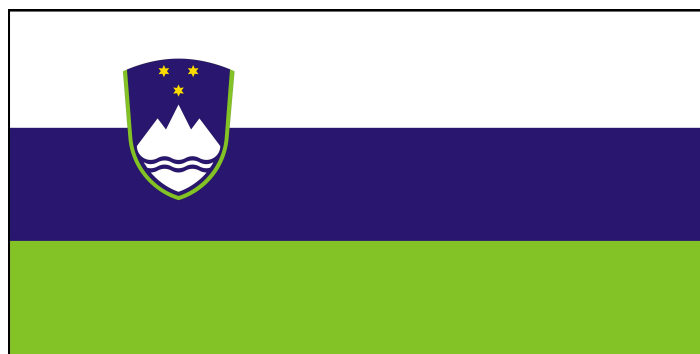
- določena z barvnim atlasom SCOTDIC CODE 777 je N66 N673760
- določena v sistemu CMYK je C = 50%, M = 0%, Y = 100%, K = 0%

Ker vemo, da je potrebno takšno odločitev dobro utemeljiti, navajamo nekaj argumentov:

- Slovenija velja za deželo z veliko gozdov in travnikov oziroma velja za zeleno deželo. Takšno jo poznajo tudi tujci in ravno zaradi 50% pokritosti površine z gozdovi in 28% pokritosti površine z travniki, jo zelena barva dobro opisuje
- zelena je barva energije, mladosti, deluje pomirjajoče in izžareva optimistično razpoloženje, kar je oziroma bi naj bilo, za mlado državo kot je Slovenija, tudi značilno
- takšna sprememba v finančnem smislu za državo predstavlja veliko manjšo obremenitev, saj je mnogo področij, kjer se uporabljajo državni simboli v črno-beli različici in ob spremembi barve se le-ti ne bi spremenili. Potrebna bi bila »le« sprememba na področjih, kjer se uporabljajo barvne različice državnih simbolov, kar pa je v primerjavi z uvedbo povsem novih državnih simbolov relativno nizek strošek.
- kot argument ne moremo mimo dejstva, da se Slovenija v svetu že od prvega dne samostojnosti predstavlja tudi v zeleni barve. To je vidno predvsem na področju športa, kjer slovenski reprezentanti v različnih športnih panogah že vseskozi nastopajo v zelenih športnih opre mah. To vizualno podobo lahko opazimo pri atletih, nogometaših, košarkaših, smučarjih ..., ki so tudi eni glavnih promotorjev Slovenije v tujini.
- da je zelena že vrsto let v podzavesti Slovencev dokazujejo tudi številni športni in drugi rekviziti, s katerimi se srečujemo na področju predstavitve nacionalnosti in njenih geografskih simbolov. Temu v prit pa govori navsezadnje tudi spletna stran prvega slovenskega predsednika Milana Kučana (<http://www.bivsi-predsednik.si>), ki ni v rdečo-belo-modri, ampak v ZELEN0-belo-modri podobi.

Po našem mnenju bi takšna majhna, a zelo učinkovita sprememba, bila všeč veliko državljanom Slovenije. Vemo, da je okusov veliko in da nikoli ne bodo vsi zadovoljni z nacionalnimi simboli svoje države, vemo pa tudi, da bi takšna sprememba zadovoljila tako tiste, ki menijo da je sprememba potrebno, kakor tiste, ki pravijo da bi radi še naprej imeli enake simbole države. Takšna sprememba pa ne bi samo nekoliko bolj združila mnenja Slovencev, ampak bi tudi pripomogla k večji prepoznavnosti Slovenije v svetu.

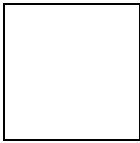

Predlog:

Slika 9: zastava Republike Slovenije

Slika 10: grb Republike Slovenije

				
IME BARVE	BELA	MODRA	ZELENA	ZLATO-RUMENA
SCOTDIC CODE 777	N-1 N95	N46 N722509	N66 N673760	N6 N197512
CMYK [%]	0, 0, 0, 0	100, 60, 0, 10	50, 0, 100, 0	0, 10, 100, 0

V. ZAKLJUČEK

Nacionalni simboli so tesno povezani s preteklostjo naroda, saj se v njih na nek način kaže oz. prikazuje zgodovina naroda. V nacionalne simbole so torej vključene tiste stvari, ki so v preteklosti naroda igrale veliko vlogo, oz. so bile tesno povezane z narodom samim. Pri vprašanju ali so zdajšnji državni simboli primerni oz. dobri ali ne, naletimo na različne odgovore. Nekateri močno zagovarjajo zdajšnje, spet drugi bi jih spremenili. Kaj torej storiti? Saj ni treba, da spreminjamo naše simbole lahko uporabljamo tudi te, ki jih imamo sedaj. S prepoznavnostjo države je tako kot s firmo ali blagovno znamko. Ni nujno, da je država s svojimi simboli že na daleč prepoznavna in drugačna, boljša od drugih, je pa dobro. Ni nujno, da država v svetu nastopa s simboli, ki imajo v narodni zavesti globok pomen in vrednost, je pa dobro.

Znati živeti v naši domovini pomeni znati spoštovati z žrtvami pridobljene vrednote in simbole v boju za osamosvojitve. Razpis javnega natečaja za državne simbole si lahko razlagamo tudi kot eno od slovenskih objestnosti pri trošenju davkoplačevalskega denarja. Državljeni imamo pravico od naše oblasti zahtevati preiščeno varčnost pri trošenju denarja, predvsem pa imamo pravico izražati svoje prepričanje glede veljavnih državnih simbolov, ker stojimo za njimi z vsem svojim bistvom, se pravi z voljo, da se nam le-ti ne odvzamejo ali zamenjajo na način kot se zamenjuje obleka zaradi naveličnosti.

Naša zastava, naš grb je svetinja ali drugače povedano posoda, ki simbolizira naše vrednote, stvaritve in dejanja iz preteklosti in zavedati se moramo, da na njej sloni tudi naša prihodnost. Ne smemo si dovoliti razdiralnosti, upornosti, revolucionarnosti in izničenja tistega, kar simbolizira domoljubje in naš obstoj.

Zgodovinska zavest je stvaritev človekove simbolične sile, v času in prostoru z vsemi sledovi zgodovinske zavesti z vso vsebino, ki pomeni ohranjanje in tradicijo, obrnjeno v prihodnost. Gotovo nismo dovolj dobri do svoje zgodovine, če po desetih letih spreminjamo naše simbole. Samo Francoze pogledimo! Izvedli so francosko revolucijo leta 1789 in še več revolucij, odpravili kraljevino, uvedli republiko, toda nobenega kralja niso vrgli s podstavkov na pariških trgih, ker spoštujejo svojo zgodovino. Ali res hočemo Slovenci postati zgodovinski in kulturni narod s svojo zgodovinsko zavestjo? Premislimo!

VI. LITERATURA

1. Golob, G. Kakšne barve je naša zastava? *Grafičar*, 1999, št.5, stran: 28-32.
2. WIKIPEDIA: Zastava slovenije [online], 2005 [citirano 30. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://sl.wikipedia.org/wiki/Zastava_Slovenije>
3. WIKIPEDIA: Pan-Slavic Colours [online], 2005 [citirano 30. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://en.wikipedia.org/wiki/Pan-Slavic_colors>
4. URAD VLADE ZA INFORMIRANJE: Zastava [online], 2005 [citirano 30. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<<http://www.uvi.si/slo/slovenija/drzavni-simboli/zastava/>>
5. KENSAIKAN INTERNATIONAL: Scotdic [online], 2005 [citirano 30. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<<http://www.scotdic.co.jp/HHPP2.html>>
6. SONČEVE POZITIVKE: Marko Pogačnik o slovenskem grbu [online], 2005 [citirano 31. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<<http://www.pozitivke.net/article.php/20030721182718910/>>
7. SONČEVE POZITIVKE: Državni simboli [online], 2005 [citirano 31. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<<http://www.dz-rs.si/index.php?id=112/>>
8. PROMIN: Primer državnih simbolov [online], 2005 [citirano 31. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://www.promin.si/oblikovanje/oblikovanje_primer_rs.htm/>
9. Kovačev, A. N. *GOVORICA BARV*. Prešernova družba, Vrba, 1997
10. 24UR.COM: Kateri bodo novi državni simboli? [online], 2003 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://24ur.com/bin/article.php?article_id=2029951>
11. 24UR.COM: Peticija proti spreminjanju državnih simbolov [online], 2003 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://24ur.com/bin/article.php?article_id=2029329>
12. 24UR.COM: Novi državni simboli? [online], 2001 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://24ur.com/bin/article.php?article_id=2001274>
13. 24UR.COM: Novi državni simboli? [online], 2003 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://24ur.com/bin/article.php?article_id=2031169>

14. MLADINA: Ne Triglav, le panter bo naš znak [online], 2003 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://www.mladina.si/tednik/200344/clanek/slo--simboli-mateja_hrastar/>
15. DNEVNIK: Državni simboli ali ovitki za čokolado? [online], 2003 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<<http://www.dnevnik.si/anket/>>
16. FAME: Slovenia - 2003 Parliamentary Competition Winning Proposals [online], 2003 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<<http://zeljko-heimer-fame.from.hr/descr/si-prop1.html>>
17. FAME: Slovenia - Flag Proposals [online], 2004 [citirano 20. december 2005]. Dostopno na svetovnem spletu:
<<http://zeljko-heimer-fame.from.hr/descr/si-prop.html>>

PRILOGA

**Razpis javnega anonimnega anketnega natečaja za oblikovanje možnih elementov
novih državnih simbolov Republike Slovenije (grba, zastave in simbola)**

Ljubljana, 9. junij 2003

Naročnik: Republika Slovenija, Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana

Podlaga: Sklep Ustavne komisije DZ Republike Slovenije št. 001-02/89-2/181, z dne 9. maj 2003

Vsebinska izhodišča: Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, EPA 389-III

Cilji natečaja:

Cilj natečaja je, da se pridobijo med seboj usklajene in najboljše oblikovalsko krovne rešitve naslednjih prvin državne identitete:

1. grb Republike Slovenije,
2. zastava Republike Slovenije,
3. simbol Republike Slovenije.

Morebitne spremembe državnih simbolov bi lahko naredile Republiko Slovenijo ob vstopu v Evropsko unijo bolj prepoznavno in nezamenljivo z drugimi državami.

Avtor se lahko svobodno odloči, da predstavi celovito rešitev ali posamične rešitve razpoznavnih prvin države. Pri izboru bo imela prednost celovita rešitev.

Vsebina natečajnega elaborata:

1. Grb Republike Slovenije – predložijo se barvna, črno-bela različica in simulacija reliefne različice. Vsaka različica naj bo izdelana v varianti z najdaljšo stranico 200 mm, 100 mm, 15 mm in 5 mm. Pri tem naj se upoštevajo geometrijsko, likovno in barvno pravilo za oblikovanje grba.
2. Zastava Republike Slovenije – najdaljša stranica 250 mm; upoštevajo se geometrijsko, likovno in barvno pravilo za oblikovanje zastave; predložiti je treba tudi izdelan pomanjšan vzorec zastave, kjer je daljša stranica 100 cm, primerne za obešanje na drog.
3. Simbol Republike Slovenije – predložijo se barvna, črno-bela različica in simulacija reliefne različice. Vsaka različica naj bo izdelana v varianti z najdaljšo stranico 200 mm, 100 mm, 15 mm in 5 mm. Upoštevajo se geometrijsko, likovno in barvno pravilo za oblikovanje simbola.
4. Pisna obrazložitev in argumentacija zasnove.

Oblika natečajnega elaborata:

Vse zahtevane rešitve morajo biti prikazane na pokončnih formatih A3 (297 x 420 mm), kaširanih na trdo podlago. Vse izdelane oblikovne rešitve morajo biti narejene profesionalno.

Vsi listi in ovojnina elaborata morajo biti označeni s petštevlično šifro avtorja v desnem zgornjem kotu.

Elaboratu mora biti priložen seznam vseh sestavnih delov elaborata in zapečaten ovojnik s podatki o avtorju (ime, priimek, naslov, številka bančnega računa, davčna številka), na kateri je samo šifra avtorja v desnem zgornjem kotu in je označena z besedo »Avtor«.

V posebni ovojnici mora avtor predložiti naslov za vračilo elaborata ter soglasje za javno predstavitev natečajnega elaborata, ki bo razstavljen pod šifro.

Ovojnik mora biti označen s šifro v desnem zgornjem kotu in z napisom Naslov za vračilo. Priložena mora biti še ovojnik z avtorjevo izjavo, da soglaša s pogoji tega javnega natečaja iz poglavja Nagrade.

Priložena mora biti tudi ovojnik z izjavo, da je elaborat avtorsko delo pošiljatelja.

Pogoji za udeležbo:

Natečaja se lahko udeležijo državljani Republike Slovenije, fizične in pravne osebe, ki imajo svoj sedež v Republiki Sloveniji.

V natečaju ne morejo sodelovati v komisijo imenovani predstavniki naročnika, člani žirije in njihovi ožji sorodniki.

Roki za predložitev elaboratov:

Elaborati morajo biti predloženi na naslov Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana, najkasneje do 30. septembra 2003, do 12. ure, kar velja tudi za pošto dostavo.

Ocenjevalna komisija:

Predstavnika naročnika:

- France Cukjati, poslanec Državnega zbora Republike Slovenije
- Jožef Školč, poslanec Državnega zbora Republike Slovenije

Predstavniki strokovne javnosti:

- prof. dr. Stane Bernik, Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost
- dr. Peter Pavel Klasinc, prof., Društvo Heraldica Slovenica, Ljubljana
- prof. mag. Boris Podrecca, Društvo oblikovalcev Slovenije, Ljubljana.

Predsednik komisije je prof. dr. Stane Bernik.

Poročevalka na javnem natečaju je Cveta Stepančič, u.d.i.a. .

Žirija lahko povabi h konzultaciji še posamezne strokovnjake.

Žiriranje:

Ocenjevalna komisija bo objavila rezultate najkasneje v 30 dneh od dneva, določenega za predložitev elaboratov, to je do 30. oktobra 2003.

Naročnik bo uporabil nagrajene elaborate kot strokovne podlage za nadaljnjo razpravo in odločanje o predlogu za začetek postopka za spremembo 6. člena ustave Republike Slovenije.

Natečajne rešitve bodo javno predstavljene; točen kraj in čas predstavitve bosta objavljena po koncu natečaja. Elaborati, ki ne bodo nagrajeni, bodo vrnjeni udeležencem natečaja v 15 dneh po končani javni predstavitvi.

Naročnik bo vsak delavnik do 15. julija 2003 med 9. in 16. uro dajal informacije o razpisu javnega natečaja na telefonski številki 01/478-94-44.

Nagrade:

Naročnik bo podelil:

1. nagrado v znesku 3.900.000,00 SIT za celovito rešitev (grb, zastava, simbol) oziroma eno tretjino tega zneska za vsak posamezen element.
2. nagrado v znesku 1.800.000,00 SIT za celovito rešitev (grb, zastava, simbol) oziroma eno tretjino tega zneska za vsak posamezen element.
3. nagrado v znesku 900.000,00 SIT za celovito rešitev (grb, zastava, simbol) oziroma eno tretjino tega zneska za vsak posamezen element.

Naročnik bo podelil tudi štiri častna priznanja.

Naročnik se zaveže, da bo v primeru dvojnega števila prejetih kakovostnih rešitev, glede na razpisane nagrade razdelil, vse nagrade. Pridržuje pa si pravico, da nagradni sklad razdeli drugače, če komisija oceni, da noben od elaboratov ne ustreza kakovosti za podelitev prve nagrade.

Naročnik si pridržuje pravico, da v morebitnem drugem krogu natečaja od izbranih avtorjev zahteva dopolnitev elaboratov v skladu s pripombami ocenjevalne komisije.

S podelitvijo prvih treh nagrad nagrajencem naročnik odkupi vse materialne avtorske pravice za ves čas trajanja avtorstva.

Kriteriji ocenjevanja:

Pri vrednotenju na natečaj prispelih predlogov bo upoštevana predvsem zasnovna in oblikovalska izvirnost ter sporočilna nedvoumnost rešitev tako v razmerju do obstoječe in pretekle državne ter narodne simbolne identifikacijske dediščine kakor pri uveljavitvi novejšje nacionalno ozaveščene vizualne znakovne govorice. Prav tako bo upoštevano dejavno razmerje le-teh z dejansko večpomensko rabo. Kriteriji ocenjevanja bodo temeljili tudi na smiselni uporabi sodobnih navodil in pravil oblikovanja grbov in zastav ter simbolov v praznični, protokolarni, posebni in vsakdanji rabi. Predlagani novi državni simboli morajo s svojo podobo zagotoviti nezamenljivo prepoznavnost slovenske države tako z vsebinsko dorečeno sporočilnostjo kakor z oblikovalsko jasno opredelitvijo likovnih nosilcev identifikacije države. Zato bo posebej ovrednotena tudi njihova semantična in sintaktična utemeljenost pri nadaljnjem oblikovanju celostno učinkovite, a smotrno večplastne vizualne komunikacijske dinamike slovenske države z njenimi državljani ter z evropsko in svetovno javnostjo.

Številka: 001-02/89-2/181-JN

z a n a r o č n i k a :

Jožica Velišček

generalna sekretarka